

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

DEJAVNOST SOFINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim

EU ukrep za odpravljanje materialne prikrajšanosti v obdobju 2021 – 2027

Posvet s ključnimi deležniki, november 2019

Zakonodajni okvir izvajanja EU ukrepa za odpravljanje materialne prikrajšanosti v obdobju 2021 – 2027 (I)

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem socialnem skladu plus (ESS+) (predlog)

- ESS+ združuje Evropski socialni sklad, pobudo za zaposlovanje mladih, Program za zaposlovanje in socialne inovacije, program za ukrepe Unije na področju zdravja in ***Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim***) z namenom:
 - ❖ *Povečati usklajenost in sinergije med instrumenti EU*
 - ❖ *Povečati prožnost in omogočiti večjo odzivnost skladov na izzive*
 - ❖ *Omogočiti poenostavitve načrtovanja in upravljanja skladov*
- ESS+ podpira ***11 specifičnih ciljev*** na področjih zaposlovanja, izobraževanja, socialnega vključevanja in zdravja, od katerih je ***11. specifični cilj „ odpravljanje materialne prikrajšanosti z zagotavljanjem hrane in/ali osnovne materialne pomoči najbolj ogroženim, vključno s spremljevalnimi ukrepi“ (Sklad za evropsko pomoč najbolj ogroženim)***
- Predlog Uredbe ESS+ določa ***enostavnejša pravila izvajanja in spremljanja ukrepov za odpravljanje materialne prikrajšanosti***

Zakonodajni okvir izvajanja EU ukrepa za odpravljanje materialne prikrajšanosti v obdobju 2021 – 2027 (II)

Podpora ESS+ za odpravljanje materialne prikrajšanosti

- *Ključna načela:*
 - ❖ Zagotavljanje varnosti potrošniških izdelkov
 - ❖ Izbor hrane/blaga na podlagi objektivnih meril, povezanih s potrebami najbolj ogroženih oseb
 - ❖ Upoštevanje podnebnih in okoljskih vidikov, zlasti zmanjšanje količine živilskih odpadkov
 - ❖ Uravnotežena prehrana najbolj ogroženih oseb
 - ❖ Hrana/blago se lahko zagotavljata neposredno ali *posredno prek elektronskih kartic ali kuponov*
 - ❖ Spoštovanje dostojanstva in preprečevanje stigmatizacije najbolj ogroženih oseb
 - ❖ Dobavljanje hrane se lahko *dopolni z napotitvijo na pristojne službe* in drugimi spremljevalnimi ukrepi

- ❖ Zagotavljanje enakosti spolov in enakih možnosti
- ❖ Preprečevanje vsake diskriminacije

Zakonodajni okvir izvajanja EU ukrepa za odpravljanje materialne prikrajšanosti v obdobju 2021 – 2027 (III)

Podpora ESS+ za odpravljanje materialne prikrajšanosti

- *Upravičeni stroški:*
 - a) stroški nakupa hrane in/ali osnovne materialne pomoči
 - b) stroški prevoza in skladiščenja po pavšalni stopnji 1% stroškov iz točke a) (v kolikor niso že zajeti v stroške nakupa) ALI v utemeljenih primerih dejansko nastali in plačani stroški s strani nabavnega organa
 - c) upravni stroški, stroški prevoza in skladiščenja upravičencev po pavšalni stopnji 5% stroškov iz točke a)
 - d) *stroški zbiranja, prevoza, skladiščenja in razdeljevanja donacij hrane ter neposredno povezanih dejavnosti ozaveščanja*
 - e) stroški spremljevalnih ukrepov, ki jih izvajajo upravičenci po pavšalni stopnji 5% stroškov iz točke a)

- *Obseg sredstev nižji kot v programskem obdobju 2014-2020*
- *Država članica mora vsaj 2% svojih ESS+ sredstev dodeliti za odpravljanja materialne prikrajšanosti*

Priporočila Evropskega računskega sodišča in Evropske komisije državam pri programiranju EU ukrepa

- ❖ *Usmerjanje pomoči* v ciljne skupine, ki pomoč najbolj potrebujejo, za doseganje večjih učinkov ukrepa
- ❖ *Zagotavljanje ustreznih in učinkovitih ukrepov* za socialno vključevanje prejemnikov hrane
- ❖ Izboljšana metodologija ocenjevanja, *koliko prejemnikov pomoči je izboljšalo svoj socialni in materialni položaj*
- ❖ Krepitev zmogljivosti organov in upravičencev
- ❖ Zagotavljanje *sinergij in komplementarnosti z ESS+, Skladom za azil, migracije in vključevanje*
- ❖ Poenostavitev *sistema javnega naročanja in dobavnih verig, zmanjšanje administrativnih stroškov*

Programiranje EU ukrepa za odpravljanje materialne prikrajšanosti v obdobju 2021 – 2027 v RS

- *Ključni dokumenti:*

- ❖ *Sklep Vlade RS št. 54400-4/2019/3 (določa MDDSZ kot odgovoren organ za pripravo Programa za odpravljanje materialne prikrajšanosti za obdobje 2021-2027)*

- ❖ *Izvedba vmesnega vrednotenja učinkovitosti in uspešnosti OP MPO (poenostavitev sistema upravljanja in izvajanja)*

- ❖ *Analiza stanja revščine v državi (usmerjanje pomoči na najbolj ogrožene skupine)*

- ❖ *Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2021 – 2030 (načrt izvajanja ukrepa in zagotavljanja sinergij, komplementarnosti)*

- ❖ *Priprava programa za odpravljanje materialne prikrajšanosti za obdobje 2021-2027 (pričetek izvajanja s 1. 1. 2021)*

- *Ključno vodilo pri programiranju je sodelovanje s ključnimi partnerji (humanitarne organizacije, strokovna javnost in drugi deležniki), zato bodo izvedeni posveti, ankete, javne obravnave, ipd.*

Končno poročilo vmesnega vrednotenja OP MPO (Deloitte) – ključna priporočila

1	Za boljše obvladovanje vhodnih cen predlagamo, da MDDSZ pred izvedbo naslednjega javnega naročila za nakup hrane, preveri najnižje cene primerljivih produktov praviloma lastnih blagovnih znamk trgovcev na trgu in poda usmeritve razpona cene, ki bi moral biti praviloma pod cenami lastnih blagovnih znamk trgovcev (cca. 5-15% točk).
2	Priporočamo uporabo konkurenčnega dialoga pri javnem naročilu hrane, z vključitvijo referenčnih maloprodajnih cen primerljivih artiklov na trgu. Za izvedbo konkurenčnega dialoga svetujemo vključitev notranjih in po potrebi tudi zunanjih pravnih strokovnjakov.
3	Predlagamo poenotenje sistemov ali izvedbo medsebojnih povezav baz podatkov med PO in CSD, da se zagotovi medsebojna informiranost o upravičenosti posameznikov do pomoči v hrani.
4	Predlagamo, da je prepoznavanje upravičencev do pomoči v pristojnosti CSD in ne partnerskih organizacij.
5	Predlagamo poenotenje tematike in načina izvajanja spremljevalnih ukrepov in sicer na način, da bi se tej ukrepi izvajali izključno kot psihosocialno svetovanje in informiranje o drugih oblikah pomoči na manjših razdelilnih mestih, na večjih razdelilnih mestih pa bi se izvajale tudi različne delavnice, katerih tematika pa bi morala biti usmerjena v zaposlovanje in opolnomočenje prejemnikov z znanji, ki jim bi pomagali pri zaposlitvi. MDDSZ naj pri naslednjem javnem razpisu za pridobitev PO, jasno določi, katere aktivnosti spadajo v izvajanje spremljevalnih ukrepov in katere ne.
6	Predlagamo preučitev možnosti financiranja ali sofinanciranja izvajanja spremljevalnih ukrepov iz sredstev Evropskega socialnega sklada (ESS).
7	Predlagamo preučitev možnosti, da se v javni razpis vključi zahteva po 15% rabatu s strani dobaviteljev, ki se ga do FEAD sklada predstavi kot sofinanciranje s strani države/dobaviteljev. S tem se sprostijo sredstva ministrstva predvidena za sofinanciranje tega programa, ki se lahko uporabijo na programih socialne vključenosti.
8	Predlagamo uskladitev cenusa upravičenosti do pomoči v hrani med PO in MDDSZ.
9	Predlagamo celovit izračun učinkov socialne politike za zadnjih 15 let, da se ugotovi elastičnost prebivalstva in optimalna razmerja za klasične skupine prebivalstva med prejemanjem denarne socialne pomoči in delovno aktivnostjo.